

[Ømann.]

miske situation om at kanalisere de forhåndenværende kapitalmidler til de mest samfundsvigtige områder. Dernæst drejer det sig om at fremskaffe yderligere kapital. Opsparingen burde forøges, men det gør man kun ved at sætte effektivt stop for inflationen, og til den ende skal man gribe ind i alle de handelsområder, jeg har talt om, særlig handelen med fast ejendom. Endvidere må man sætte stop for incitamentet til gældsstiftelse, det incitament, som i så rigt mål findes i vor skattelovgivning. Herudover må man dog også supplere opsparingen ved andre midler end de traditionelle, og her tror jeg at den store hovedpost må hentes ind gennem en alle omfattende tillægspension, der kan danne grundlag for en fondsdannelse.

I det hele taget tror jeg, at samtidig med at man må gøre pengepolitikken til en del af den økonomiske politik — tidligere er det hævdet meget kraftigt af denne regering, at pengepolitikken ikke skal indrangeres som et økonomisk middel på samme måde, som man indrangerer finanspolitikken, men i virkeligheden skal være en liberal foretæelse, der forestås af den uafhængige Nationalbank og kun dirigeres ved delvis frivillige aftaler med de enkelte banker — kommer vi ikke uden om meget snart at sætte på dagsordenen at nationalisere hele bankvæsenet og herunder også opsparingsvæsenet, altså bringe sparekasserne under offentlig kontrol.

Dernæst tror jeg, der ligger en meget stor opgave i at økonomisere med de kapitaler, vi har for hånden, og spørge i hvert enkelt tilfælde, om de nu bliver rigtigt anvendt. Der er der efter min mening 3 hovedområder, vi kan pege på. Vi kan pege på, at byggeriet herhjemme kunne organiseres langt mere, og på en mindre kapitalkrævende måde. Vi kan pege på, at den offentlige administration må kunne indrettes således, at der spares penge. Og endelig tror jeg ikke, man kan tale om kapitalmarkedet, uden at man får disse fundamentale problemer med ind i billedet.

Nu har jeg ligesom hr. Kampmann bevæget mig lidt uden for selve forespørgselsrammer, og det er, som om der ikke rigtig er klima til en almindelig kapitaldebat i dag.

Men jeg synes ikke, at man kan diskutere realkreditte og dens grænser uden at komme ind på disse tanker.

Sigsgaard: Det er rimeligt ved denne lejlighed at mindes det forlig, som giver anledning til debatten i dag. Man skal i almindelighed være forsigtig, når der indgås firkantede eller femkantede forlig i folketinget, for man kan være temmelig sikker på, at så er det noget, der går ud over de mange. Boligforliget satte i sin tid huslejen kraftigt op. Til gengæld lovede de fire forligspartier, at så skulle de nok gøre nybyggeriet billigere. Men hvad skete der ved denne forgænger for realkreditforliget? Aldrig har nybyggeriet været så dyrt, som det er nu. En 4 værelses lejlighed i almennyttigt byggeri under opførelse nu kommer til at koste en 1.200-1.500 kr. om måneden og stiger i løbet af nogle år til mellem 1.700 kr. og 2.100 kr. om måneden, hvortil kommer et indskud på 10.000-14.000 kr. En ufaglært arbejder skal, selv om han får boligsikring, aflevere det halve af sin disponible indkomst for at bo i en sådan lejlighed, og skal han bo i en privatbygget lejlighed, skal han aflevere praktisk talt hele sin disponible indkomst. Så vanvittig er situationen som et resultat bl. a. af boligforliget. Det kan han selvfølgelig ikke. Folk i almindelighed kan overhovedet ikke bo i de lejligheder, der bygges i dag, og derfor står mange af dem da også tomme. Til gengæld flytter de unge ind i de saneringsområder, som får lov til at stå stort set, med stigende børnesygelighed og -dødelighed som resultat.

Sådan gik det med boligforliget. Er det så mærkeligt, at nogle kalder denne firkantede boligpolitik for en forbrydelse?

I 1970 satte forligspartierne sig til at handle igen, denne gang suppleret af SF, og igen kom der et skadeligt resultat ud af det. Forliget om realkreditte betyder, at huslejen stiger efterhånden. Beboerbladet *Boligen* skriver i sit januarnummer:

„Huslejeudgiften i nyt byggeri vil stige yderligere med mindst 6-7 kr. pr. m², efterhånden som den nye realkreditlovgivning med kortere løbetider for lånene slår igennem i prioriteringen.“

Sagt på menneskedansk betyder det en huslejestigning på en 50-60 kr. om måneden